

Stichting Marmoucha

Activiteitenverslag 2024

Voorwoord

Sinds de oprichting in 2002 heeft Stichting Marmoucha zich ontwikkeld tot een verbindende kracht in het Nederlandse culturele landschap. Met een focus op interculturele dialoog en het zichtbaar maken van de muzikale rijkdom van de SWANA-regio (South West Asia and North Africa) biedt Marmoucha ruimte aan authentieke verhalen, nieuwe artistieke stemmen en verrassende kruisbestuivingen.

Centraal hierin staat het Marmoucha Orchestra, een ensemble van musici uit uiteenlopende achtergronden en nationaliteiten, dat sinds 2019 een brug slaat tussen oorspronkelijke muziektradities en eigentijdse klankexperimenten. Door samenwerking met het bredere Marmoucha Collective - een dynamisch netwerk van musici en interdisciplinaire kunstenaars - ontstaat een creatieve voedingsbodem voor innovatie, samenwerking en vernieuwing.

Foto: Eric van Nieuwland

Marmoucha beweegt zich flexibel tussen grote en kleine bezettingen, tussen muzikale tradities en nieuwe vormen. In al haar activiteiten zoekt de stichting de verbinding met

diverse publieksgroepen, en stimuleert ze culturele nieuwsgierigheid, wederzijds begrip en ontmoeting. In 2024 werden deze waarden concreet zichtbaar in grensverleggende projecten, nieuwe samenwerkingen en een brede programmering die plaats bood aan zowel gevestigde makers als jong talent.

Dit activiteitenverslag geeft een overzicht van de belangrijkste artistieke hoogtepunten, samenwerkingen en impact van het afgelopen jaar. Elk project vertelt een eigen verhaal, en samen vormen ze het levende bewijs van Marmoucha's voortdurende streven naar vernieuwing, dialoog en culturele bruggenbouw.

Speellijst Marmoucha 2024

Datum uitvoering	Voorstellingen Marmoucha Orchestra 2024	Podium	Regio	Totaal Bezoekers
1	3-jan-24 De Magie van Marokko	Theater Dakota	's-Gravenhage (ZH)	90
2	3-feb-24 Eye Meets Marmoucha Eliso	EYE museum Arena	Amsterdam (NH)	203
3	4-feb-24 Eye Meets Marmoucha poëzie middag	EYE museum ism El Hizra Cinema	Amsterdam (NH)	95
4	16-feb-24 Self Reflection	TivoliVredenburg	Utrecht (UT)	113
5	17-feb-24 Self Reflection	Bimhuis	Amsterdam (NH)	342
6	25-feb-24 Self Reflection	Theater De Lieve Vrouw	Amersfoort (UT)	80
7	28-feb-24 Muziektheater Na het Ende	Theater De Fransche School	Culemborg (GLD)	65
8	29-feb-24 Muziektheater Na het Ende	LUX	Nijmegen (GLD)	92
9	1-mrt-24 Muziektheater Na het Ende	Schouwburg De Meerse	Hoofddorp (NH)	177
10	2-mrt-24 Muziektheater Na het Ende	Cool kunsten cultuur	Heerhugowaard (NH)	39
11	7-mrt-24 Muziektheater Na het Ende	Kunstlinie Almere Flevoland	Almere (FL)	30
12	10-mrt-24 Muziektheater Na het Ende	Theater Zuidplein	Rotterdam (ZH)	82
13	21-mrt-24 Muziektheater Na het Ende	Theater Dakota	's-Gravenhage (ZH)	39
14	22-mrt-24 Muziektheater Na het Ende	Griffioen	Amsterdam (NH)	84
15	27-mrt-24 Muziektheater Na het Ende	Schouwburg De Lawei	Drachten (FR)	84
16	28-mrt-24 Muziektheater Na het Ende	Chasse Theater	Breda (NB)	100
17	2-apr-24 Muziektheater Na het Ende	Theater het Kielzog	Hoogeveen (GR)	71
18	11-apr-24 Muziektheater Na het Ende	Verkadefabriek	's-Hertogenbosch (NB)	57
19	13-apr-24 Sonic Bridges Jazzhead	Bremen Hall 7.1	Bremen Duitsland	500
20	17-apr-24 Muziektheater Na het Ende	Theater Junushoff	Wageningen (GLD)	44
21	18-apr-24 Muziektheater Na het Ende	Posthuis Theater	Heerenveen (FR)	29
22	23-apr-24 Muziektheater Na het Ende	Deventer Schouwburg	Deventer (OV)	29
23	24-apr-24 Muziektheater Na het Ende	Theater Markant	Uden (NB)	44
24	25-apr-24 Muziektheater Na het Ende	Stadsschouwburg De Harmonie	Leeuwarden (FR)	84
25	26-apr-24 Muziektheater Na het Ende	Meervaart	Amsterdam (NH)	125
26	2-mei-24 Muziektheater Na het Ende	De Sloot	Amsterdam (NH)	39
27	3-mei-24 Muziektheater Na het Ende	Stadsschouwburg Utrecht	Utrecht (UT)	69
28	18-mei-24 Children of Al-Andalus documentaire*	Cultuurhuis Corso,	Antwerpen België	49
29	25-mei-24 Old Signs New Sounds	De Duif	Amsterdam (NH)	254
30	30-mei-24 Ana W'Inta tijdens Arab Film festival	LantarenVenster	Rotterdam (ZH)	450
31	2-jun-24 Ana W'Inta tijdens Arab Film festival	LantarenVenster	Rotterdam (ZH)	340
32	8-jun-24 Eye Meets Marmoucha Kiff Tebi	EYE museum Cinema 1	Amsterdam (NH)	134
33	19-jun-24 Children of Al-Andalus documentaire*	ESPACE MAGH	Brussel België	39
34	22-jun-24 Old Signs New Sounds	TivoliVredenburg	Utrecht (UT)	217
35	14-jul-24 Self Reflection North Sea Jazz	Ahoy, Mississippi	Rotterdam (ZH)	900
36	15-sep-24 Sloterplas festival 2024	Sloterplas Nieuw West	Amsterdam (NH)	13.000
37	6-okt-24 Eye Meets Marmoucha Atlantide	EYE museum Cinema 1	Amsterdam (NH)	104
38	26-nov-24 De Magie van Marokko	Theater Dakota	's-Gravenhage (ZH)	168
39	26-nov-24 De Magie van Marokko	Theater Dakota	's-Gravenhage (ZH)	161
			Totaal	18.622

*Ind. 88 bezoekers voor 2 voorstellingen van de documentaire "Kinderen van Al Andalus" (geen reguliere voorstellingen voor FPK)

Artistieke hoogtepunten en impact

1. Sonic Bridges @ jazzahead! (Duitsland)

Het bouwen van bruggen tussen muzikale tradities en culturen is een van de kernwaarden van het Marmoucha Orchestra. Sonic Bridges, een samenwerking met de Marokkaanse Gnawa-meester Mehdi Nassouli, is daar een treffend voorbeeld van. De productie is het resultaat van een jarenlange, intensieve samenwerking, met als eerdere hoogtepunten projecten als Modes of Maqamat, de Quarantine Sessions, het online Simurgh-project, het album Sahara Koyo en het internationale Urban Voices in Nantes.

In 2024 werd Sonic Bridges geselecteerd als showcase voor jazzahead! in Bremen, een van de belangrijkste jazzbeurzen ter wereld, waar Nederland dat jaar partnerland was. Uit ruim 800 inzendingen werd het Marmoucha Orchestra, samen met zeven andere Nederlandse acts, gekozen door een internationale jury. Op 13 april sloot Marmoucha de avond af met een energieke performance in hal 7.1.

De internationale pers reageerde enthousiast. Het gezaghebbende Jazz Journal (VK) prees het concert als een van de hoogtepunten van jazzahead! 2024, en roemde het ensemble om zijn authentieke benadering en de diepe verankering in de Gnawa-cultuur:

*"a more ethnic approach, notably the
Marmoucha Orchestra.
Sonic Bridges, a musical collaboration between the Amsterdam-based
ensemble
and the Moroccan guembri of
Mehdi Nassouli,
provided
a perfect immersion into Gnawa culture. "*
Jazz Journal

Ook in Duitsland was de toon positief. Radiozender Bremen Zwei kondigde Marmoucha's showcase aan als verzoenend en verbindend, met "versöhnende und händereichende Klänge" - een programma dat "akustische Brücken für Frieden und Verständigung" slaat. [jazzahead/BremenZwei](https://www.bremen-zwei.de/jazzahead/BremenZwei)). Na afloop omschreef Bremen Zwei het optreden als "eine riesige Party", waarbij het Marmoucha Orchestra, gevoed door de ritmische kracht van Mehdi Nassouli's guembri, diepgeworteld in de Gnawa-traditie, "den Saal in einen Tanzpalast verwandelte". De zender sprak van een "Dauerfeuer:

intensiv, laut, treibend". ([Sounds in concert, Bremen Zwei](#)). Ook vanuit Italië verschenen lovende reacties. Het platform ItaliaJazz beschreef het optreden als "un gran finale", geleid door een "carismatico" frontman. ([ItaliaJazz/FB](#))

Foto: Eric van Nieuwland

Nederlandse vakmedia besteedden eveneens aandacht aan de internationale uitstraling van Marmoucha's fusion-geluid. De selectie en ontvangst op jazzahead! markeerden een nieuwe fase in de fusie van jazz en Gnawa-muziek en verstevigden de internationale positie van Marmoucha Orchestra. De unieke samenwerking met Mehdi Nassouli werd hiermee bevestigd als essentiële pijler binnen Marmoucha's missie om via muziek culturele grenzen te overstijgen en nieuwe verbindingen te creëren.

2. Self Reflection – Albumtour & North Sea Jazz Festival

Het debuutalbum van Arin Keshishi kreeg een krachtige livevertaling tijdens optredens in het Bimhuis, TivoliVredenburg en op het North Sea Jazz Festival. Dit traject betekende een belangrijke stap voor de ontwikkeling van Keshishi als artistiek leider en componist. De muziek werd geprezen om de combinatie van jazz, Armeense motieven, flamenco en klassiek - een eigen signatuur die zowel emotioneel als innovatief werd ontvangen.

Uit de recensies in JazzFlits en Written in Music sprak grote waardering voor de verfijnde balans tussen intensiteit en subtiliteit in de live-uitvoeringen. De North Sea Jazz-editie gaf het jonge Marmoucha-ensemble een prominente plek binnen het global fusion-segment.

Deze tour versterkte de zichtbaarheid van Marmoucha bij een breed en jong publiek, en bevestigde het potentieel van interculturele artistieke kruisbestuiving binnen de hedendaagse muziekpraktijk.

(Sociale) media coverage, recensies en blogs

Het absolute hoogtepunt was het optreden op het North Sea Jazz Festival 2024, waar het publiek enthousiast reageerde.

Foto: Eric van Nieuwland

Het concert kreeg lovende recensies in de pers. In *Written in Music* preeft Edwin Hofman het optreden om zijn emotionele reikwijdte en culturele gelaagdheid.

Keshishi bracht op het zonovergoten Mississippi-plein een set die varieerde van “opzwepend, door levendige piano en krachtige bas aangedreven” tot “melancholiek en desolaat”, met als treffend voorbeeld het stuk *April 24*, over een donkere bladzijde uit de Armeense geschiedenis. De zang van Delaram Kafashzadeh en de desolate blazersklanken maakten diepe indruk.

Hofman benadrukt dat Keshishi’s muziek “hoorbaar geïnspireerd [is] door de meest uiteenlopende genres en stijlen - van jazz en klassiek tot flamenco en pop” en dat de bassist “bruggen slaat tussen Oost en West” met zijn Marmoucha-ensemble. ([writteninmusic.com](https://www.writteninmusic.com)).

Ook *JazzFlits* (Roland Huguenin) was vol lof. Hij prees de sterke arrangementen vol swing en groove, waarin jazz, funk en pop de boventoon voerden, afgewisseld met composities waarin niet-westerse muziekculturen en klassieke invloeden centraal stonden. Volgens Huguenin werd de muziek het meest interessant “wanneer deze een hybride ritmiek had” en er een gelaagde sound ontstond. Hij omschreef Keshishi’s composities als “mooi werk” dat “op een aanstekelijke manier werd uitgevoerd”. De maatschappelijk bewogen titels en filmische sferen trokken de aandacht, net als een verrassende flamenco-vocale interventie van trombonist Pablo Martínez tijdens een van de stukken.

JazzFlits concludeerde dat “achter het Marmoucha Orchestra een veelbelovend concept schuil[gaat]” dat zou opvallen op het internationale showcasefestival jazzahead! 2024. (JazzFlits 415)

3. Eye Meets Marmoucha – Interdisciplinaire programmering

In samenwerking met Eye Filmmuseum produceerde Marmoucha drie mini-festivals waarin stille films uit het filmarchief live werden begeleid. Deze edities, met films als *Eliso* en *L’Atlantide*, boden een platform voor erfgoed, muziek en reflectie op koloniale beeldvorming.

Artistiek leider Maripéa Contreras ontwikkelde nieuwe composities op basis van bestaand repertoire en improvisatie. De toevoeging van poëzie, dans (*El Hizra*) en lezingen vergrootte de impact en het bereik van het project. De reacties uit pers en publiek waren positief en benadrukten de meerwaarde van deze interdisciplinaire aanpak.

Foto: Anne Meyer

De productie vergde een intensieve inzet van het artistieke team, zowel qua voorbereiding als uitvoering. Door het succes wordt gestreefd om deze unieke formule verder te laten groeien en mogelijk ook landelijk te presenteren. De ervaringen uit deze editie vormen een waardevolle basis voor toekomstige trajecten, waarbij landelijke spreiding en verdere verdieping het uitgangspunt zijn.

4. Old Signs, New Sounds – Muzikale en visuele totaalervaring

Deze productie, gepresenteerd binnen Old Roots New Routes, verbond muzikale tradities uit Mesopotamië, Perzië en Noord-Afrika. In 'Old Signs, New Sounds' kwamen twee verhaallijnen samen. Enerzijds lag de focus op de Mesopotamische oorsprong van het oudst overgeleverde muziekstuk - de Hurrian Hymn - en het 3.000 jaar oude Fenicische alfabet, bakermat van schrift en muzikale principes die zich via de Fenicische handelsroutes in de Middellandse Zee verspreidden en tot op heden hun sporen nalaten in klanken, talen en tekens. Vanuit dit fundament ontstond een tweede verhaallijn: drie godinnen - Ishtar, Anahita en Tanit - als iconen van vrouwelijke kracht uit Mesopotamië, Perzië en Fenicië.

Ze werden tot leven gebracht door drie vocalisten met diepe wortels in de betreffende regio's:

- ♦ Yalda Abbasi (Iran/Khorasan),
- ♦ Karima El Filali (Marokko/Andalusië) en
- ♦ Duygu Alkan (Turkije/Koerdistan).

Foto: Eric van Nieuwland

Het programma omvatte bewerkingen van traditioneel repertoire en nieuwe composities in zes talen, begeleid door een ensemble met ud, qanûn, percussie, strijkers en blazers. De arrangementen van onder anderen Arin Keshishi, Maripepa Contreras, Antonio Moreno Glazkov en Ardashes Agoshian brachten elke muzikale traditie tot zijn recht, met behoud van eigenheid. Overgangen tussen de stukken verliepen vloeiend, met ruimte voor improvisatie en eigentijdse accenten. De jazzachtergrond van veel orkestleden klonk subtiel door in harmonieën en ritmiek, wat de muziek een frisse dynamiek gaf zonder de oorspronkelijke stijl aan te tasten.

De voorstelling werd versterkt door zorgvuldig afgestemde visuele en narratieve elementen. Verhalenverteller Fadoua Alaoui zorgde voor een heldere verhaallijn, terwijl

live visual artist Toni Geitani vooraf ontworpen projecties aanstuurde die tijdens de voorstelling synchroon liepen met muziek en dramaturgie. Met een mix van historische kaarten, Fenicische symbolen en abstracte beelden verbond hij verleden, heden en toekomst in een visuele laag die context bood. De beelden volgden de muzikale spanningsboog en verhaallijn op dynamische wijze. Zo ontstond een narratieve totaalervaring waarin muziek, vertelling en beeld het publiek meenamen op een gelaagde reis door tijd en ruimte.

Publiek en pers roemden de productie als een indrukwekkende totaalervaring (“zinderend hoogtepunt”), waarbij de kracht en veelzijdigheid van vrouwen, de verbondenheid van mediterrane culturen en het innovatieve karakter centraal stonden.

De langdurige staande ovaties na afloop bevestigden de impact. Old Signs, New Sounds heeft niet alleen het culturele bruggenbouwerschap van Marmoucha Orchestra onderstreept, maar inspireerde het team ook om in het nieuwe Kunstenplan verder te bouwen op dit unieke, multidisciplinaire concept.

5. Na het Einde – Muziektheater met maatschappelijke thematiek

Foto: eigen foto

Deze muziektheatervoorstelling, geschreven en geregisseerd door Mohammed Azaay en Karim El Guennouni, bracht het thema polarisatie onder de aandacht. Via absurde humor, scherpe muziek en filosofische lagen (Socrates, Gandhi) werd gezocht naar dialoog.

Coproducties en publieksbereik

Naast de eigen producties realiseerde Marmoucha drie coproducties:

- **De Magie van Marokko** (kindervoorstelling, i.s.m. De Liedjestovenaar)
- **Sloterplasfestival** (georganiseerd door Stichting Marmoucha en Stichting 24-Karaat, in samenwerking met Paradiso, Stadsdeel Nieuw-West en andere lokale partners).

Met 13.000 bezoekers was de opkomst ruim boven verwachting. Publieksreacties getuigden van waardering voor de laagdrempelige sfeer en veelzijdige programmering.

Foto: Daniël Verschuuren

- Met het **Arab Film Festival**, waar Ana W'Inta - gebaseerd op het gelijknamige album van Mohamed Ahaddaf en het Marmoucha Orchestra - werd

gepresenteerd. Op 30 mei en 2 juni brachten leden van het Marmoucha Orchestra een selectie van composities en arrangementen uit 'Ana W'Inta' ten gehore. 'Ana W'Inta', wat 'Jij en Ik' betekent in het Arabisch, weerspiegelt de diepe band van componist en ud-speler Mohamed Ahaddaf met de Andalusische cultuur en Amsterdam. De composities zijn verrijkt met muzikale bijdragen van de leden van het Marmoucha Orchestra, wat het geheel een spannend en veelzijdig karakter geeft.

Daarnaast werd de documentaire **Children of Al-Andalus - A Lost Paradise in Morocco** in België hernomen. Deze productie van Stichting Marmoucha en Bridge2Connect - geregisseerd door Sjoerd Schipper & Bridge2Connect, met camerawerk van Ward Brandsma - is uitgegroeid tot een van de meest impactvolle projecten uit het vorige Kunstenplan. Het project begon met het **boek Children of Al-Andalus van Rick Leeuwestein (Bridge2Connect)**, een prachtig portret in woord en beeld van vijftig Marokkaans-Andalusische families. Zij zijn de kinderen van Al-Andalus.

Geïnspireerd door dit boek hebben Marmoucha en Bridge2Connect samen een documentaire gerealiseerd, waarin drie Andalusiërs - een jood, een moslim en een christen - centraal staan. Hiermee worden de drie religies op indringende en verbindende wijze samengebracht, als symbool voor dialoog en wederzijds begrip.

Rondom de documentaire heeft Marmoucha zowel de soundtrack gecomponeerd als een zelfstandig album uitgebracht, waarmee muziek, film en verhalen elkaar versterken.

Children of Al-Andalus onderstreept hoe kunst en cultuur kunnen bijdragen aan het overbruggen van verschillen en het zichtbaar maken van gedeeld erfgoed. Het succes en de impact van dit project sluiten naadloos aan bij de kernwaarden van Marmoucha: ontmoeting, verbinding en inclusiviteit.

Ook in coproducties lag de nadruk op inclusiviteit, educatie en het verbinden van diverse publieksgroepen.

Conclusie en vooruitblik

Het jaar 2024 bevestigde Marmoucha's voortdurende artistieke groei, toenemende internationale zichtbaarheid en maatschappelijke relevantie. De diversiteit en diepgang van de projecten laten zien dat Marmoucha niet alleen inspeelt op de culturele actualiteit, maar deze ook mede vormgeeft. Door te investeren in interdisciplinaire samenwerking, het bereiken van nieuw en jong publiek en het aangaan van structurele partnerschappen, heeft Marmoucha haar positie als culturele bruggenbouwer in Nederland en daarbuiten verder versterkt.

In een tijd waarin maatschappelijke spanningen en polarisatie toenemen, biedt Marmoucha met haar artistieke praktijk een krachtig tegenwicht. Muziek, theater en multidisciplinaire projecten fungeren als katalysator voor ontmoeting, dialoog en wederzijds begrip tussen gemeenschappen met verschillende achtergronden. Het ontwikkelen van inclusieve en vernieuwende formats - waarin zowel erfgoed als experiment ruimte krijgen - blijft dan ook een speerpunt.

Het activiteitenverslag onderstreept het belang van dramaturgische begeleiding, coproducties en professionele productieplanning bij complexe en multidisciplinaire projecten. De ervaringen uit 2024 tonen aan dat samenwerking met andere gezelschappen, kennisdeling en gezamenlijke publiekswerving onmisbaar zijn voor duurzame groei en innovatie.

Met het oog op de nieuwe beleidsperiode (Kunstenplan 2025-2028) kiest Marmoucha bewust voor artistieke verdieping, inhoudelijke vernieuwing, en verdere diversificatie van publieksgroepen. Door bestaande samenwerkingen uit te bouwen en nieuwe partnerschappen aan te gaan, zowel nationaal als internationaal, wil Marmoucha haar impact vergroten. Daarnaast blijft talentontwikkeling centraal staan: jonge makers, musici en kunstenaars krijgen een podium om zich te ontwikkelen en hun verhalen te delen.

De artistieke koers voor de komende jaren is helder: blijven experimenteren, verbinden en inspireren - altijd met oog voor maatschappelijke urgentie, kwaliteit en duurzame samenwerking. Marmoucha kijkt vol vertrouwen en ambitie vooruit naar de toekomst.